

ลักษณะทางพุทธศาสนา และลักษณะทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรม
ในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี
Buddhist and Psychosocial Characteristics Affected to
Working Behaviors of Students of the Rajamangala
Institute of Technology, Pathumthani Campus

วิทยานิพนธ์
โดย
นางรุ่งสวรรณ วรรณสุทธิ

เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
พ.ศ.2540

วิทยานิพนธ์ : ลักษณะทางพุทธศาสนา และลักษณะทางจิตสังคมที่มีผลต่อ พฤติกรรม
ในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตปทุมธานี
: Buddhist and Psychosocial Characteristics Affected to Working
Behaviors of Students of the Rajamangala Institute of Technology,
Pathumthani Campus
โดย : นางรุ่งสวรรค์ วรณสุทธิ
: Mrs. Rungsavan Wannasuth
นักศึกษาคณะพัฒนาสังคม : ภาคปกติ รุ่นที่ 20 รหัส 520382015

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม)ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ลงนาม ท.พ.ว.ร.น. กิตติวิบูลย์ ประธาน
(อาจารย์ ดร.ท.พ.ว.ร.น. กิตติวิบูลย์)
วันที่ 19 กันยายน 2540

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ลงนาม ท.พ.ว.ร.น. กิตติวิบูลย์ ประธาน
(อาจารย์ ดร.ท.พ.ว.ร.น. กิตติวิบูลย์)
วันที่ 22 ตุลาคม 2540

ลงนาม สุภา กิริติบุตร ที่ปรึกษา
(อาจารย์สุภา กิริติบุตร)
วันที่ 19 กันยายน 2540

ลงนาม สุภา กิริติบุตร ที่ปรึกษา
(อาจารย์สุภา กิริติบุตร)
วันที่ 22 ตุลาคม 2540

ลงนาม แดงอ่อน มั่นใจตน ที่ปรึกษา
(ผศ.ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน)
วันที่ 19 กันยายน 2540

ลงนาม แดงอ่อน มั่นใจตน ที่ปรึกษา
(ผศ. ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน)
วันที่ 22 ตุลาคม 2540

คณะพัฒนาสังคม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์ จ.วิ.น.น.ท. คนบดี

(สากล จริยวิทยานนท์)

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2540

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์	: ลักษณะทางพุทธศาสนาและลักษณะทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี
โดย	: นางรุ่งสวรรค์ วรรณสุทธิ
ปริญญา	: พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
สาขาวิชาเอก	: การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา	: 2540

การศึกษา ลักษณะทางพุทธศาสนา และลักษณะทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตสังคม กับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา 3) เพื่อศึกษาว่า ลักษณะทางพุทธศาสนา และลักษณะทางจิตสังคมของนักศึกษา ที่มีผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษาหรือไม่

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับชั้น ปวช. และ ปวส. หรือเทียบเท่าของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 165 คน เป็นนักศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 82 คน และระดับ ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1) แบบสอบถามลักษณะทางจิตสังคม ส่วนที่ 2) แบบวัดลักษณะทางพุทธศาสนา ส่วนที่ 3) แบบวัดลักษณะทางจิตสังคม ได้แก่ แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบวัดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ แบบวัดทัศนคติต่ออาชีพการเกษตร แบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมและ ส่วนที่ 4) แบบวัดพฤติกรรมในการปฏิบัติงานหรือการฝึกปฏิบัติงานเกษตรของนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรม 5 ด้าน คือพฤติกรรมตรงต่อเวลา พฤติกรรมเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สอน พฤติกรรมในการปฏิบัติงานเกษตรเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมในการปฏิบัติงานเกษตรจนสำเร็จเป็นอย่างดี และพฤติกรรมในการวางแผนการปฏิบัติงานเกษตร แบบวัดพฤติกรรมดังกล่าว มีลักษณะของมาตรประเมินค่า (Rating scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติบ่อย

ปฏิบัติค่อนข้างบ่อย ปฏิบัติน้อยครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย แบบวัดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเฉพาะหน้า (Face validity) และมีค่า ความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบวัดอยู่ในเกณฑ์สูง (ค่า Alpha coefficient เท่ากับ .81)

ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติค่อนข้างบ่อย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.57) และเมื่อพิจารณาในพฤติกรรมย่อย พบว่า พฤติกรรมในการตรงต่อเวลา และพฤติกรรมเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้สอน อยู่ในระดับปฏิบัติบ่อย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และ 4.01 ตามลำดับ) ส่วนพฤติกรรมในการวางแผนการปฏิบัติงานเกษตร และพฤติกรรมการปฏิบัติงานเกษตรเพื่อส่วนรวม อยู่ในระดับปฏิบัติค่อนข้างบ่อย (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และ 3.00 ตามลำดับ)

2. ลักษณะทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน คือ ระดับชั้นการศึกษา โดยพบว่า นักศึกษาระดับ ปวส. มีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานดีกว่า นักศึกษาระดับ ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. ลักษณะทางพุทธศาสนาและลักษณะทางจิตสังคม ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทศนคติต่ออาชีพการเกษตร และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ ยังพบว่า ลักษณะทางพุทธศาสนา มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับลักษณะทางจิตสังคม ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทศนคติต่ออาชีพการเกษตร และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษานี้ ทำให้เข้าใจพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี และมีแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของนักศึกษา เป็นต้นว่า ควรเสริมสร้างในเรื่องของการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม และ เรื่องของการวางแผนในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ควรพัฒนาและเสริมสร้างลักษณะทางพุทธศาสนา และลักษณะทางจิตสังคม โดยเฉพาะ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แก่นักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้นเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง อันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

ABSTRACT

TITLE : Buddhist and Psychosocial Characteristics Affected to Working Behaviors of Students of the Rajamangala Institute of Technology, Pathumthani Campus

BY : Mrs.Rungsavan Wannasuth

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Analysis and Planning

ACADEMIC : 1997

The study was made for three main objectives : (1) to reveal the working behaviors of the students, (2) to determine the relationship between the bio-social characteristics and their working behaviors, and (3) to find out whether Buddhist and psychosocial characteristics affected their working behaviors.

The data were collected from 165 students at the Rajamangala Institute of Technology : 82 vocational students and 83 higher-certificate vocational students. The questionnaire had 4 parts. The first part dealt with the bio-social characteristics. The second part drew out the subjects' Buddhist characteristics. The third part measured their psychosocial characteristics, i.e., self-assertion, ambition, attitude toward agricultural occupations, and social support acknowledgment. The fourth part measured the students' working behaviors or agricultural work practice, which covered 5 behavioral aspects : punctuality, obedience, work for the public benefit, achievement of agricultural work and agricultural planning. A 5-point rating scale was used : every time, often, rather often, rarely, never. The questionnaire had been examined for its face validity. The working behavior scale was tested for its reliability and it had an alpha coefficient of . 81.

Results

1. As a whole, the students' behaviors were found to be quite often (mean = 3.57). When each behavior was considered, it was found that they were often punctual and obedient (mean = 4.02 and 4.01, respectively). The behavior of agricultural planning and working for the public benefit were found to be rather often (mean = 3.09 and 3.00, respectively).

2. The bio-social characteristics were significantly related to their working behaviors at the .001 level. The higher-certificate vocational students were found to have better working behaviors than their counterparts.

3. The Buddhist and psychosocial characteristics (i.e., self-assertion, ambition, attitude toward agricultural occupations, and social support acknowledgment) were found to have a positive relationship with the students' working behaviors at the .01 level.

Besides, it was found that the Buddhist characteristic had a positive relationship with the psychosocial characteristics at the .001 level. These characteristics were self-assertion, ambition, attitude toward agricultural occupations, and social support acknowledgment.

The study results gave an insight to the working behaviors of the students at the Rajamangala Institute of Technology, Pathumthani Campus. The researcher recommended that the students be trained to work for the public benefits, and to make working plans. They should also be developed in terms of Buddhist and psychosocial characteristics so that they would be ambitious to become good citizens with high capability. This, in turn, would benefit the country as a whole.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างสูงของอาจารย์ ดร. ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ควบคุม ตรวจสอบแก้ไข และให้กำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย รวมทั้งอาจารย์สุภา กิริติบุตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แดงอ่อน มั่นใจตน อาจารย์กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะพัฒนาลังคมทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ทาง วิชาการด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยและอาจารย์กำแหง โยเหลา ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาเขตปทุมธานี ที่ให้ความร่วมมือและ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ขออน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา-มารดา สามี ลูก ๆ และบุคคลอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวนามทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้

รุ่งสวรรค์ วรรณสุทธิ์

ตุลาคม 2540